

Ontwikkelwerkplaats 'Zachte landing in de wijk'

25 april 2022

Dorieke Wewerinke & M'hammed Akrim

Aanleiding

- Steeds meer dakloze mensen gaan wonen in de wijk (o.a. via Housing First)
- Onderzoek laat zien: acceptatie gaat niet vanzelf – stigmatisering kan bijdragen aan terugval in dakloosheid
- Hoe kunnen we prettig samenleven in de wijk bevorderen en de acceptatie van voormalig dakloze mensen vergroten?

Bewustwordingsbijeenkomsten

- Bestaand (en succesvol) concept van SSZS, gericht op stigmabestrijding in de wijk
- Doel is dat onbegrepen gedrag niet langer leidt tot stigmatisering in de wijk en dat het contact met de buurt normaliseert
- Deelnemers zijn wijkbewoners en professionals die in de wijk werken (aparte bijeenkomsten)
- Bijeenkomsten geleid door gespreksleider en ervaringsdeskundige (getraind door SSZS)
- Het bestaande concept richtte zich op psychische kwetsbaarheid, wij pasten dit aan naar dakloosheid

Ontwikkelwerkplaats Zachte landing in de wijk

- Drie bijeenkomsten (juli 2021 - februari 2022)
- Onderzoekers HU, ervaringsdeskundigen, buurtbewoners, professionals, SSZS
- Samen onderzoeken en leren hoe we prettig samenleven in de wijk kunnen bevorderen – leren van elkaars perspectieven
- Input voor aanpassing bewustwordingsbijeenkomsten
- Aanvullend een groepsinterview met bewoners Housing First

Welk gedrag vinden buurtbewoners zorgelijk?

- Vaak van huis zijn;
- De dag en de nacht omdraaien;
- Onverzorgd uiterlijk, of een opvallend uiterlijk (bijv. met veel tatoeages);
- Geen contact maken met de burens;
- Opvallend bezoekgedrag (veel bezoek, korte bezoekjes)
- Geluidsoverlast (schreeuwen, bonken);
- Zichtbaar opvallend veel spullen verzamelen, in huis of in de tuin;
- Niet goed bijhouden van de woning en woonomgeving;
- Drugsgebruik en geuroverlast;

Ervaringen ex-dakloze mensen met stigma

- Buren kijken weg, groeten niet terug;
- Er wordt niet gevraagd naar je geschiedenis, er wordt direct een oordeel geveld;
- De buren houden je constant in de gaten;
- Bij het kennismaken zeiden de buren ‘Ik hoop niet dat jij hier overlast gaat veroorzaken’;
- Er wordt argwanend gekeken naar de visite die je krijgt;
- De buren bellen direct de woningcorporatie als er iets is en bellen niet zelf bij je aan.

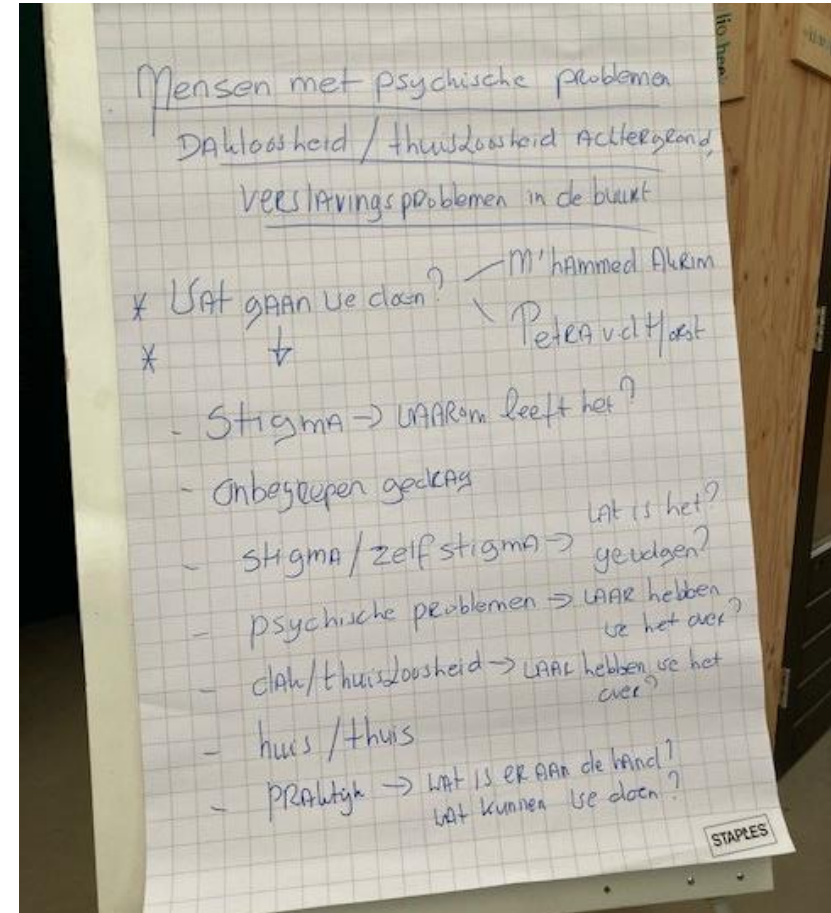
Bewustwordingsbijeenkomsten in 's-Hertogenbosch

- We organiseerden bijeenkomsten in Boschveld en Deuteren (beide wijken 1 voor bewoners en 1 voor professionals)
- We stelden tussentijds bij, evalueerden de bijeenkomsten, en zochten naar werkzame elementen en verbeterpunten
- We ontwikkelden een draaiboek dat in alle wijken van Den Bosch, in de regio én landelijk gebruikt kan worden

Inhoud van de bijeenkomsten

- Kennismaking – wie zijn er aanwezig?
- Stigmatisering – hoe werkt het, wat zijn de gevolgen?
- Onbegrepen gedrag
- Dak en thuisloosheid en psychische aandoeningen, waar hebben we het over?
- Bespreken van praktijksituaties in kleine groepen – wat is er aan de hand, wat kunnen we doen?
- Plenair nabespreken met mensen met ervaring

Opbrengsten voor bewoners (selectie)

- Door het verhaal te horen van iemand die zelf dakloos is geweest leer je ook de keerzijde en de ervaring van die persoon;
- Fijn te horen hoe het iemand die dakloos is geweest daarna is vergaan - goed dat het dichtbij komt en tastbaar wordt;
- Interessante informatie over stigma – je krijgt mee hoe een ander dat ervaart of daarin staat;
- Je kunt jezelf beter verplaatsen in een ander;
- Behandelen van praktijksituaties was leerzaam, want je krijgt veel andere input binnen;
- Handvatten die je krijgt bij het nadenken over praktijksituaties zijn goed om mee te nemen

Opbrengsten voor professionals (selectie)

- Beter vanuit verschillende perspectieven kunnen kijken (persoon met ervaring, buren, professionals);
- Besef van belang om na te denken over met wie je te maken hebt, dat ieder zijn eigen achtergrond heeft;
- Begrip voor het in huis halen van ‘het slechte netwerk’;
- Realisatie dat geduld heel belangrijk is;
- Realisatie dat kennismaken met buren – op wat voor manier dan ook – altijd noodzakelijk is, ook als een bewoner aangeeft dit niet te willen;
- Praktische tips voor het omgaan met mensen;
- Inzicht dat het beter is om buren met onbegrepen gedrag zelf te benaderen dan om direct instanties in te schakelen.

Werkzame elementen (selectie)

- Organisatie vanuit het wijkwerk
- Bewonersbijeenkomsten in de avond met maaltijd vooraf
- Verwachttingsmanagement voor professionals
- Inzet van mensen met eigen ervaring
- Stevige, flexibele gespreksleider met inhoudelijke kennis

Vragen?

dorieke.wewerinke@hu.nl

